

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szállási Dossz-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Calea Regale Ferdinand (Rákóczi-ut)

Károlyi Mihályt ünnepelték Budapesten

Az októberi forradalom ötödik évfordulója

Budapesti tudósítónk jelenti:

Nagy Vince és társai meghívására a Royal-szálloda fehértermében összegyűltek mindazok a politikusok, akiknek valamilyen formában alkalmuk volt októberbe annakidején bekapcsolódni. A meghívás úgy szólt, hogy 1918 október harmincegyedikének ötödik évfordulójáról akarnak kellőképpen megemlékezni. A meghívásnak annyian tettek eleget, hogy a terem zsúfolásig megtelt. Jelen voltak Nagy Vince, Batthyány Tivadar, Buzá Barna, Balla Aladár, Nagy Ernő, Pethő Márton, Fényes László, Bartha Albert, Dietz Károly, Főthly Vilmos, Vass János, Vámbéry Ruzsem, Mártonffy Marcell. A szociáldemokraták közül: Farkas István, Picler Emil, Propper Sándor, Kéthly Anna. Hölgyek is megjelentek ezen az estélyen és pedig a politikusok feleségein kívül Jászi Oszkár édesanyja és özv. Nagy Györgyné.

Ki a hazaáruló?

Az első felszólaló Nagy Vince volt. — Emlékezzünk — mondotta — 1918 október harmincegyedikére. Ugy vélem, hogy nincs diadalmas forradalom, ezt csak a konjunktúrás Petőfi Társaságok elnökeinek frázisai közt él. Én a forradalmat csak eszköznek látom, amely nem öncél és arra jó, hogy jóra használhassék fel. Ma a felelősségrevonások idejét éljük és engedjék meg nekem, hogy analógiát keressék erre a történelemben. Kossuth Lajos forradalmát is leverték és nemcsak az orosz szuronyok állottak az osztrák császár mellett, hanem ott voltak

a magyar nemzetietlen főurak, akikre nem vagyok hajlandó a hazaáruló jelszót pazarolni, mert ezt most már mi viseljük és attól a tömegtől kaptuk, amely akkor hordalva meghajolt előttünk. Minden forradalom fölfalja gyermekeit, elveszti egyensúlyát és akkor tárt kapukon át jöhet a reakció.

Az a reakció, amelyről én beszélek, a románoknak köszönheti létét és annak köszönhető, hogy meg tudta hamisítani a történelmi fejlődést, amelynek a kommun után október harmincegyedikét kellett volna folytatnia, azt az október harmincegyedikét kellett volna folytatnia, azt az október harmincegyedikét, amely beigazította a demokratikus fejlődés sinpárjába a nemzetet. Ez a gonosz októberi forradalomban, Kossuthnak hűbelségi pert akasztottak a nyakába és a magyar táblabírák itélkeztek fölötte. De azok az eszmék, melyeket az októberi vezetőség tűzött ki célul, diadalra jutnak!

A jelenlevők felállnak és percekig állva éltetik Károlyi Mihályt.

Batthyány Tivadar így beszélt: — A forradalmat azok csinálták, akik előzőleg a kormányon voltak, miniszteri tárcákért küzdöttek és azon törték a fejüket.

miképpen lehetne kisajátítani Károlyi Mihály programját a személye nélkül.

Ezalatt jött a vizözön. Ezeket a politikusokat kell felelősségre vonni. Az októberi eszméket kell megvalósítani, mert ezekben rejlik a magyar jövő. Dolgozni kell mindenkinek a maga helyén, hogy ezeket az eszméket diadalra vigyük.

— Bethlen István gróf nem akarja vállalni a felelősséget, csak attól az időponttól kezdve, amikor kormányra lépett. Kénytelen vagyok ezzel szemben megállapítani, hogy

Bethlen István gróf már 1919-ben Bécsben előkészítette azt a politikát, amelyet itt most képvisel, és ennek a politikának ő volt akkor is már a spiritus rectora.

Igenis Bethlen István gróf felelős ezért a politikáért és éppen ezért a legkevésbé alkalmas arra, hogy az országot vezesse. De látjuk már, hogy menekülni akarnak a süllyedő hajóról. Tartsunk tehát össze, dolgozzunk, s akkor győzni fog a magyar nemzeti demokrácia.

Emigránsok az esküdtzék előtt

Most Farkas István szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő vette át a szót:

— A forradalmat nem egy napon, hanem évtizedes politikával és gazdasági berendezkedéssel csinálták. És azok, akik ebből nem tanultak még ma sem, most kormányon vannak. A miniszterelnök tiltakozott az ellen, amit Benes Ede cseh külügyminiszter a cseh parlamentben elmondott. Ki kell jelentenünk, hogy mi

nem azért ragaszkodunk a demokráciához mert ezt Benes akarja, hanem azért, mert évtizedek óta küzdünk érte itt bent az országban.

Azok a politikusok, akik a sötétbe való ugrásnak nevezték a magyar demokráciát, most látszólag át akarják festeni a politikájukat és ezekre a vízekre akarnak evezni. Az emigráció kérdésére vonatkozóan meg kell jegyezni, hogy az az ellenforradalom, amely kikapcsolta és kikapcsolja az országot a nyugati civilizációból, kivételes törvényekkel támogatja a maga uralmát.

Tessék az esküdtzék rendszerint a bíraskodásba visszahozni, akkor majd odaállnak a törvényszék elé az emigránsok.

De az emigráció kérdésében Bethlen beleesett a Habsburgok gögyébe és ezen a gögön keresztül nézi az emigrációt. De ne felejtjük el, hogy az a gög, amely Rákóczit és Kossuthot az emigrációba küldte és ott is kísérte, alásta a Habs-

burgok trónját. És mi már láttunk erősebb trónt is összedölni, mint Bethlen István grófét.

Törölték a Károlyi-pert

Ekkor Veér Imre felállott és kijelentette, hogy bizalmas értesítést kaptak arra nézve, hogy pertöréléssel megszüntették a Károlyi-pert. A jelenlevők erre megéltelenezték Nagy Vincét és Buzá Barnát Károlyi Mihály védőit.

Majd Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő mondotta el beszédét:

— Magyar, emlékezz Rákóczira és Kossuthra! Hatalmas Isten, áldd meg ezt a népet, amely vér nélküli meg tudta csinálni az októberi forradalmat! De emlékezzünk meg a távollevőkről, a bujdosókról, akiknek csak sóhajtása száll hozzánk. (Itt a jelenlevők félbeszakították a szónokot, éljenzik Károlyi Mihályt, Garami Ernőt, Jászi Oszkárt, Lovász Mártont és Hock Jánost.) Te Isten, adj nekik erőt a bujdosásban és a szenvedésben. Hatalmas Isten, tégy igazságot, áldd meg ezt az agyongyörtört nemzetet. (A megható szavak halatára többen könnyeztek.)

Most Vámbéry Ruzsem emelkedett szólásra:

— A távollevőknek soha sincs igazuk... De egyes barátaink éppen azért vannak távol, mert igazuk van, és az a politikai hatalom, amely immár négy év óta hazugságot hazugságra halmoz, nem bírja el az igazságot, nem bírja el, hogy sokan legyenek, akik az igazságot hirdetik.

— Szerintük hazaáruló, aki azt állítja, hogy az öt éves háborúban végleg kimerült, lerongyolt és éhező magyar osztagokat nem lehetett volna

a közös hadsereg kötelékeiből kivonva néhány nap alatt a magyar határ védelmére átcsoportosítani.

— Szerintük hazaáruló, aki tagadja, hogy Franchet D'Espéray nem csupán azért tárgyalta a Károlyi-kormányval, hogy ennek módjában legyen a hazát el-

árulni, ravaszul olyan demarkacionális vonalat állapítván meg, amelyről Károlyi Mihály bizonyára már eleve tudta, hogy nem fogják respektálni.

Negyven év és huszonnégy óra

— Hazaáruló, aki azt meri mondani, hogy Magyarország pusztulását a negyven éven át folytatott eszeveszett nemzetiségi politikája idézte elő és százszeresen hazaáruló szerintük, aki el nem hiszi, hogy

Jászi Oszkárnak ne lett volna Aradon módjában a negyven év bűnelt 24 óra alatt kiköszörülni, ha maga is nem lett volna hazaáruló.

— Hazaáruló, aki nem hiszi el, hogy Károlyi adta át a proletárdiktatúrának a hatalmat: és cinkostársaival együtt

szándékosan készítette elő a bolsevizmust, amely minisztereinek egy részét bebörtönözte.

— Hazaáruló, aki el nem hiszi, hogy Magyarországon a legteljesebb demokrácia, a népakarat, sajtó, gyülekezési és egyesülési szabadság uralkodik.

— Sajnos azok, akik tömeglélektanál foglalkoznak, tudják, hogy az állandóan és következetesen hirdett hazugságok hatása legalább is oly nagy, mint a tizenhárompróbás igazságoké. Különösen akkor, ha néhány szurony és néhány börtön hallandó a hazugságok rendszerét alátámasztani. Egy orosz közmondás szerint az orosz ember megbetegszik, ha egyszer egy évben nem hazudhatik, a perzsa meghal, ha egyszer egy évben igazat mond. Honfoglalásunk történetéből tudjuk, hogy a derék fajvédő magyarok: a Fanglerék, Taslerék, Hallerek, Wolfok elődei valahol Oroszország és Perzsián közt vonultak e hazába és talán ez magyarázza, hogy a környezeti hatásokat ilyen hosszú időn át megőrizték.

— Szellemi emigránsok vagyunk mi is, mindannyian, s nyugodtan várhatunk amíg a hazugságok alkotmánya összeomlik. És akkor majd a külső és belső emigránsok egyaránt visszatérhetnek hazájukba.

Felszólaltak még Persián Adám, Veér Imre és mások.

Bethlen válaszolt Benesnek

Kiválasztják az atrocitások elkövetőit

— Az Estilap eredeti távirata —

Bethlen István gróf magyar miniszterelnök Benes cseh külügyminiszter expozéjára válaszolva, kijelentette, hogy teljesen egyetért Benes azon megállapításával, hogy mint egymásra utalt szomszédok politikájukat a lojalitás és kölcsönösség elve vezesse. Sajnálattal utal azonban Benesnek az emigrációval kapcsolatban tett kijelentésére.

Egyes emigránsok büntetés nélkül hazatérhetése az ülc...

tékes magyar bíróság eldöntése alá tartozik.

Egyidejűleg azt a szenzációs hírt jelenti a Pesti Napló, hogy a rendőrség megkezdte azon fiatal embereknek kiutasítását és kitiltását Budapestről, akik egyidőben részesei voltak éjszakai atrocitásoknak.

Az utóbbi eseményekből magyar ellenzéki körökben a kulisszák mögötti genfi egyezmény végrehajtását látják.

CEZARINA

E
Z
A
R
I
N
A

Rendezte:

Joe May

A főszerepben:

Mia May

M. Bohnen

I. rész

Péntek, szombat

Vasárnap

Rendes

helyárak

világszenzáció

Dorian Filmszínház

HIREK

* Menetdíjkezdvezmény a magyar vasutakon. A menetjegyiroda közli, miszerint felülosztatott, hogy a magyar vasutakra, az általános 60 százalékos díjemelés dacára egyes ielszelvényeket folyó hó 10-éig a régi árban adhasson ki.

* A Becsey-ügy az ügyészségen. A nagyváradi államrendőrség bünygyi osztálya ma terjesztette át az ügyészségre, a zsarolással vádolt Becsey „főszerkesztő” bünygyi iratait. Az ügyészség rövidesen elkészíti a vádiratot és az igazságszolgáltatás vonja felelősségre Becseyt.

* Kisiklott egy váradi villamos. Tegnap délben nagy riadalmat okozott az Alexandri (vult Teleski)-uccában, hogy az egyik utasokkal telt villamos kiugrott a pályáról és jó öt métert haladt az uttesten. A balesetnek szerencsésen nem volt áldozata. A villamos vasut kivonult szerelői csakhamar visszahelyezték a kocsit és a forgalom félórai szünet után ismét megindult.

* A Bonbonniere új társulatának névsora a falragaszokon.

* 16.000 dollárt, azaz 3.200.000 leit kapott egyetlen fellépéséért Michel Bohnen, a bécsi Hofoper baritonistája a new-yorki Metropolitan Theatertől, Bohnen ma Nagyváradon játszik a „Cezarina” című filmslágerben, a Dorian Filmszínházban.

* Szenzációs a Bonbonniere novemberi műsora.

* A Rosé vonósnegyes ünnepeles fogadtatása a váradi Filharmonikusok kezében van. Így a váradi zenésztársadalom abban a kiváló megtiszteltetésben részesíti a világ legelső mesterét, milyenbe Bécs város közönsége részesítette. Az elmúlt napokban a mestert 60 éves születésnapja alkalmából a november 13-iki hangverseny iránt óriási az érdeklődés és így mindenki helyesen cselekszik, ha jegyeit már most biztosítja a Hegedüs Hirlapirodában.

* Megjött az új társulat a Bonbonnierebe.

* Az új lakbértörvény alapján nem igen lehet megfelelő lakáshoz jutni. Két órán át otthonosan fogja magát érezni, ha megnézi a „Cezarina” című filmsláger a Dorian-Filmszínházban.

* Cipésziparosok gyűlése. Felkérjük az opartestület kötelékébe tartozó összes export és váltó cipésziparosokat, hogy folyó hó 3-án, azaz szombat délután 5 órakor az ipartestület helyiségébe rendkívül fontos szakmai ügyben gyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* A legszebb férfi, a legkiválóbb opera énekes és a világ leg-erősebb embere látható ma a Dorian-Filmszínházban. Ez a három csoda ember nem más, mint Michel Bohnen, a „Cezarina” című filmsláger főszerepében.

* Iparosok mulatsága. Nagyban folynak az előkészületek, hogy a november 10-én este fél 9 órakor a Kereskedelmi Csarnokban tartandó műsoros táncestély minél fényesebben és eredményesebben sikerüljön. A büféhez való szives hozzájárulásra kérjük a t. közönséget, főképp az iparos tagokat.

* 10.000 kínai, néger, japán, indián játszik a „Cezarina” című filmslágerben, amely a Dorian-Filmszínházban kerül színre.

* Évtizedek egész sora mulott el azóta, mióta minden okos ember Brázay sósborszeszt használ egészségére megóvására, ifjúságára megőrzésére. Mindenütt kapható.

* Még csak négy napja, hogy megnyitott Faragó Ferenc kiállítása a Matula-féle üzletben s már is képei legszebb darabjait szétkapkodta a közönség. Aki széttekint Faragó kiállításán, nem távozik anélkül, hogy valamelyik képe meg ne ragadta volna tetszését. Szordinás színekben tartott csendeleitei mellett tájképekben izzó napfény forrtissimóia csendül fel s mindenki mély benyomásokkal távozik Faragó képkiállításáról, hogy uira viszatérjen, mert ez a kiállítás mindég új és új élményt ad.

* Értesítés. Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a strada Saguna (vult Kapucinus-utca) 1. szám alatt Kárpátokhoz címzett vendéglőt átvettem, melyet Vadászkiért címet alatt e hó 3-án este disznótorral egybekötve, ünnepélyesen megnyitottam. Kitünő konyha. Allandóan villásreggelik, ebéd és vacsora. Tisztán kezelt borkok, állandóan frissen csapolt temesvári szalonsör. B. pártfogást kér, tisztelettel Ille János vendéglős.

* Harry Piel szenzációs érdekességű produkciója, a Sátán helytartója kalandortörténet — befejező — második része ma, pénteken az Apolló moziban. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* Szombat este nyílik meg a Parisien Grill. A nagy jövőre hívatott és már eleve széles körben érdeklődést keltett Parisien Grill, ez a fővárosi nivóiu mulató szombaton este nyílik meg. Az átalakítás munkái készek, csillogó köntösben vár az igazán szórakozni vágyó közönségre ez a pompás tánclokál, melynek a mai fejlődő éjszakai életben oly nagy hiányát érezte a sivár vidéki, unalomba süppedt fiatalság. A Parisien Grill mindig nivós, minden vitán felülálló exclusivizálásával a diszkrét szórakozást kedvelő uriközönség mindenkori kedves szórakozóhely lesz.

* A Bonbonniere előadása máától kezdve pont 9 órakor kezdődik.

HARISNYÁK, SOCKNIK, KEZTYÜK
OLCSÓN VÁSÁROLHATÓK A
FISCHER ÁRUHÁZBAN

Uj szücs üzlet

MASITS

Strada Vlahuta (v. Szent János-utca) 2 sz.

* Hatalmas plakát jelzi a Rosé vonósnegyes hangverseny dátumát:

Jegyeket előjegyez a Hegedüs hirlapiroda.

* Adakozás. Az izr. fiuárva háznak Szirmai Rezső és neje fiuk emlékére 200. Goldberger Lajosné 100. Büchler Márton Klein Menyhért elhalálózása alkalmából koszoru megváltás címén 100. özv. Weinberger Sándorné Pántya Péter halála alkalmából koszoru megváltásért 200. N. N. 50. Papadopol Anasztáz 20 leit, Bródy Samu, Huszár Adólf Fuchs Pál, Rippner testvérek természetbeni adományokat adtak.

A zsidó aggokházának Szirmai Rezső és neje fiuk emlékére 200 leit adományoztak, mely adományokért ezuton is halás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetősége.

* „Cezarina” — Dorian-Filmszínház. A filmművészet egyik leghatalmasabb alkotása a „Cezarina” látható ma a Dorian Filmszínházban. A pompás film Joe May, a „Hindu siremlék” rendezője rendezte és a főszerepüket a szép Mia May és a nagy szerű Michael Rohnen alakítják. A 4 részes, 40 felvonásos film első része pénteken, szombaton és vasárnap látható a Dorian Filmszínházban. Az előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 4 órás előadás mindkét napon érsekelt helyáru.

FISCHER ÁRUHÁZA SASPASSAGE
HARISNYÁI A LEGJOBBAK
ÉS LEGOLCSÓBBAK

Dr. Lukács Béla
egyetlen művészi matinéja
vasárnap délelőtt 11 órakor
az „Apolló” moziban

Heti értesítés!

Szőnőmő	Leit	50
Vizes készlet csiszolt		
6 személyre	„	51
Boros készlet csiszolt		
6 személyre	„	57
Likőrös készlet csiszolt 6 szem.	„	48
Befőttes csiszolt		
6 személyre	„	100
Gyümölcs állvány csiszolt	„	100
Vajtartó csiszolt	„	30
Cukortartó	„	30
Sótartó	„	7
Alpaca evőkanál	„	35
„ evővilla	„	35
„ evőkés	„	40
„ kávéskanál	„	25
„ meccakanál	„	20

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fratii Komlós Testvérek
Oradea-Mare (Nagyvárad)
N. Jorga (Zöldfa)-utca 13

Várad halottjai között

A temetők ünnepe

Nyárutóra visszamosolygó ösznek letéptünk minden szép virágát. Letettük a sirra, mely bus emléket takar. Honnan jött a barna hant a könnyeinktől azott? Tán messziről, hol más emberek élnek, más emberek halmak? Kurta életünknek oly nehéz a terhe cserében a levegőért, szabadságért... Szedjük össze a kertek fehér csokrait, s egészünk mellettük áldozati láncot, hogy ébren éljen a keresztyéni érzés: szeretet és tisztelet — az élőkkel szemben.

Halottakra emlékezett tegnap Várad is. Halottakra, akiknek szépségét, hírét, kulturáját, a létét köszönheti. Akik felöltöztették, csinosították, akik hozzá szoktatták a rendhez, a tisztasághoz, amely örök nyomot felejtett benne. Emlékeztek a tornyok, a hid, az aszfalt és a falak. Emlékezett az elektromos áram és a színház. Hiszen mindnyájuk életéhez egy-egy halott emléke tapad. És emlékeztek az itt felejtett gondolatok, amelyek még nem valósultak meg. A nevető város tegnap elkomolyodott, mert tegnap azok mosolyogtak, akiknek derüjét és boldog nyugalmát köszönheti. Az áram és az aszfalt meredten gondoltak a Rulikovszky-uti sir felé, a színház és a tornyok az olasz temetőbe küldtek üdvözetet.

A temetőkre vezető utakon kora délutántól késő szürkületig hullámoztak az emberek. Egyszerű disztelen tömeg vándorolt a sírokhoz. A sötét sorokból gyakran kivillant egy koszorú, egy-egy öszirózsacsokor, vagy a testvérkéjét sirató kicsi gyerek rózsaszín arccskája. Kocsik cikáztak keresztül az utakon, s tömött villamosok röptették a temetők élő utasait. Az utcai forgalom tisztán a halottaké. A villamos homlokán csínált virágkoszorú s öszirózsza elhullajtott szirmai, amerre lépünk.

Az olasz temető szűk kapuján, ahol minden szegény tehetetlen halott akadálytalanul át tud menni — most nekünk élőknek bajos a keresztülhatolás. Százán és százán állnak előtte. Váradoznak. S a konfliktusok soha nem látott számban tömörülnek itt. A tömegben egy kis ér huzódik, egybesodor. S a megváltozott hangulat egyszerre nyomasztóan hat. Korai este borul a temetőre s amerre a szem ellát, a föld, a sírok: egy ragyogás. Millióm apró gyertyaszál villog s a messzi horizont fölött dacos konturrok domborodnak. Nagy festő ecsetjére való a gyász. S a gyász talán ez a földreszegzett tekintet, a férfi bánata... Kacagás csendül a közelünkben s amott egy szegényes sírnál öreg anyóka törülgeti könnyeit.

Iványi Ödön sírjához érkezünk. Barátai disztették fel szimbolikus történet beszédet mondott a nagy újságíró sírjánál.

A színház mostani igazgatója Somogyi Károly, Vank István és Hunyadi József sírjánál mondott beszédet.

Az este egészen ránkborul s ahogy a kivilágított sírok között bolyongunk döbbenetes fekete foltokként merednek felénk az elfelejtett sírok. Nincs virág és gyöngéd kezek nem gyújtottak világot Baró Bémer Pál püspök sírjánál, Rómer Flóris sírját is elkerülte az élők kegyelme.

A premontrei papok rendtársaik sírját

koszorúzták meg s a kedves nővérek szorgalmasan morzsolták a rózsafüzért porladó apácák kis keresztjei előtt.

A kormozó gyertyafüstből kifelé jövőnk. Egy elhagyott hant. Se virág, se gyertya: a Bozóky család nyugszik ott.

A Rulikovszky-uti temetőben az emberek véget nem érő sora hömpölygött a sárguló allén. Feketekendős proletárszanyok haladtak csendes megbékül-

léssel a gyászba öltözött polgárok között. A megemlékezés egybeforraszt szegényt és gazdagot.

A temető bejárájánál hatalmas obeliszk jelzi Rulikovszky Kázmér, a hős lengyel dzsidas tiszt örök nyugvóhelyét. A sírkő talapzatán három szál apró gyertya pislog.

Távolabb elkülönített részen a hősök temetője. Fenséges erdője ezernyi apró mécsnek. A háború elesettjeinek minden-

ki rokona. Az öszirózsák szekérszékényi táborra fehér lepélként takarja az ismeretlen hősök sírhantjait.

Lobogó fáklyát gyújtottak meg a nagyváradai tüzoltók a hajdani parancsnokuknak Mezey Mihálynak sírján. Serac tüzoltó főparancsnok szallagokkal disztett koszorút helyez rá.

Rimler Károly sírja mellett özvegye és barátai ejtenek könnyet a város utolsó magyar polgármesteréért.

És végig a temetőn lobogó lángok, mint apró pástortüzek terelték össze az elmuláson tűnődő Embert.

A bukaresti nagybankok feljajdulása

A kétségbeesítő pénzkrisis — Az Ipari Hitelintézet sikertelen nagyváradai kísérlete

Bukaresti tudósítónk jelenti: Tegnap délután a Bankszindikátus ülése előtt a bukaresti nagybankok igazgatói fontos megbeszélésre gyűltek össze a Banca Nationalában. A megbeszélés tárgya az volt, hogy sürgősen és kollektíve lépést kell tenni a kormánytól és a Banca Nationalánál, hogy a rendkívül súlyos pénzkrisis enyhítésére mennél előbb megtegyék a szükséges intézkedést.

Elvben elhatározták, hogy hamarosan memorandumot intéznek Vintila Bratianu pénzügyminiszterhez és a Banca Nationalához. Kifejtik ebben a memorandumban, hogy a mostani helyzet sok vállalatnak létét veszélyezteti és a kereskedelmi és pénzügyi tranzakcióknak halálos stagnációját okozza. Éppen ezért a nagybankok e memorandumban kérik fogják, hogy a Banca Nationala azonnal szavazzon meg nekik kétmilliárd leies hitelt. Ezt a hitelt visszelszámítás formájában a bankok tárcájára adja a Banca Nationala.

Kérik még a nagybankok, hogy ezért a két milliárd leies összegért a Banca Nationala garanciakepen ne fogadjon el mást, mint jó ingatlanokat vagy aranyértékekkel bíró ingóságokat. Remélik, hogy ezzel a két milliárddal fel fogják tudni élni a piacot, viszont, tekintettel arra, hogy garantált kölcsönről lesz szó, a lei sem fog árnívójából vesztetni.

Az Ipari Hitelintézetnek — hivatalos nevén Creditul Industrialnak — szervezése most van folyamatban és ha semmi gátló körülmény közbe nem jön, még ebben a hónapban megkezdheti működését. Ez a működés abban áll, hogy iparosoknak és kereskedőknek olcsó hitelt nyújt abból a 200 millió leies tőkéiből, a melyből 140 milliót bankok és magánosok jegyeztek, 60 milliót pedig az állam.

Nagyváradon a Banca Nationalánál és a pénzügyigazgatóságnál lehetett a Credit Industrial részvényeit előjegyezni. Mint a Nagyvárad Estilap munkatársa előtt Stefan Ciuntu, a Banca Nationala fiókjának igazgatója kijelentette, Váradon igen silány volt a részvényjegyzési eredmény.

— A Banca Nationalánál — mondotta Ciuntu igazgató — 327 darab, egyenkint 1000 lei névértékű, a pénzügyigazgatóságon pedig 133 darab egyenkint szintén

1000 lei névértékű részvényt jegyeztek. Három biharmegyei, illetve váradai iparvállalat a Derby (volt Hungária) cipőgyár, a Szöllősi sörgyár és Feketeerdői üvegyár, továbbá három bank: a Bihoreana, a Biharmegyei Takarékos és a Nagyvárad Takarékos jegyzett jelentékenyebb összegeket. De, hogy milyen gyenge ez az eredmény azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy Temesváron 4 milliót, Aradon 1 millió 700 ezer és Kolozsváron két és fél milliót jegyeztek.

— Szomorú, hogy egy olyan fejlett ipari város, mint Nagyvárad még félmil-

ió lejnyi jegyzést nem tudott produkálni.

Eddig Ciuntu igazgató nyilatkozata. Nekünk erre csak az a megjegyzésünk, hogy valóban szomorú, hogy Nagyvárad gazdasági világa fél millió leit sem tudott jegyezni az Ipari Hitelintézet részvénytőkéjéből. Amde ennek oka kizárólag abban a katasztrófális pénzhiányban található, amely idestova három esztendeje szárnyát szegi itten minden becsületes és jóhiszemű törekvésnek.

A nagybárodai botrány

A kifosztott kereskedő — A vagyonos orgazdák

Fantasztikus bűnügyben folytatnia le a vizsgálatot a nagyváradai királyi ügyészség vizsgálóbírója. A nagybárodai csendőrség tegnap hozta be az ügyészségre Mandulás Mária cselédleányt, aki Sonnenvirth Zsigmond ottani kereskedőnél szolgált hat év óta. A kereskedő és családja hosszú éveken át nagyon megbizott a szolid leányzóban, aki most ugyancsak visszaélt gazdája bizalmával.

Sonnenvirth lakásából a legutóbbi hónapokban egymástután tűntek el az értékes holmik. A családnak sejtelve sem volt, hogy a hűséges Mária lenne a tolvaj. Legutóbb egy nagyobb értéket képviselő briliáns melltüje tűnt el Sonnenvirthnének, aki nem is mert férjének szólni a vakmerő lopásról. A megrémült uriasszony Olteanu Flórián csendőrmesternél tett panaszt, aki rövid nyomozás után megállapította, hogy a lopást Mandulás Mária cseléd követte el. Meg-

állapítást nyert az is, hogy Mandulás Mária másfél év óta fosztogatta gazdáját.

Kihallgatása során a leány megdöbbenően súlyos és kompromittáló vallomást tett. Kijelentette, hogy a falu legmódosabb gazdái biztatták fel, hogy lopjon Sonnenvirthektől és ők majd jóáron megveszik tőle.

A leánynak ezt a meglepő kijelentését maguk az érdekeltek erősítették meg legjobban, akik a leány letartóztatása után 50 ezer lei kártérítést ajánlottak fel Sonnenvirtheeknek, ha a kínos botrányt teremtő feljelentést visszavonják. A Sonnenvirth család az ajánlatot annál kevésbé fogadhatta el, mert eddigi megállapítás szerint a hűtlen cseléd és orgazdái több százezer leijel károsították meg.

A különös bűnügyben az ügyészség nagy eréllyel folytatja a vizsgálatot és a leány vallomása alapján számos letartóztatás várható.

Kétezer éves temetőre akadtak Miskolc mellett

Miskolcraól jelentik: Néhány hónappal ezelőtt a miskolci muzeum megbízásából Kiss Lajos polgári iskolai tanár a tanítványaival ásatásokat kezdett Mezőnyék környékén. Az ásatások rövidesen meglepő eredményre vezettek, amennyiben egy népvándorlási temető bontakozott ki a földből.

Eddig tizenöt sírt kutattak át és máris történelmi fontosságú leletekre akadtak az 1800 éves temetőben, amely, amennyire ez idő szerint megállapítható körülbelül 1000 sírből áll és mintegy három évszázadon át szolgálhatott valamely germán vagy szarmata-jazigi néptörzs nyugvóhelyül a Krisztus utáni 4. és 5. században.

Két sírban 20 bronz szíjvéget, 3 szíjcsattot és egy nagyobb vastört találtak. Egy másik sírből két edény, 28 szíjvez és számos csatt került elő, valamint egy marhacson, amelyet valószínűleg barbár temetkezési szokás szerint a túlvilági feltámadásra szántan helyeztek el a holttesttel együtt a sírba. Némely szíjvégen állatfejes díszeket fedeztek fel. A női sírokban bronz fülbevalókat találtak, amelyek parányi fekete kövekkel voltak díszítve. Egyszerű gyöngygyűrűk is kerültek elő a női sírok mélyéből. Az eddig feltárt női sírok jellegzetessége, hogy mindegyikben agyagorsót is találtak. Több gyermeksírban apró vascsattokra bukkantak. Kés, vascsatt

és karperec csak a gazdagok sirjaiban volt fölfedezhető.

A miskolci muzeum tavasszal folytatja az ásásokat. Az 1800 éves temetőnek mind az ezer sirját fel fogják tární.

VÉTELEKÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL MEGGYÖZÖDHEZ, HOGY A LEGKISEBB BEVÁSÁRLÁSNÁL IS SZÁZAKAT TAKARIT MEG MAGÁNAK

"SPLENDID" férfi kalap és uridivat üzletében Str. Avram Iancu 16 hol csakis elsősorangi divatickekkel olcsóbbak mint bárhol

Gyukis-kalap 650 L, Legújabb divatkalapok 200 L-től, Valódi seiyem nyakkendők 130 L-től, Bokavedő 130 L, Bőrkeztű 275 L, Kemény kalap 250 L-től, I-a zoknik 50 Leittől, Jäger ing és nadrág 180 Leittől, Fehéring 260 Lei.

Tisztviselőknék külön árkedvezmény.

Ezt muszáj elolvan!

Berdach Jenő
dentist
Oradea-Mare
St. Regele Ferdinand 6

Foghuzás	Lei 10
Fogtömés	" 25
Kaucsukba foglalt fog	50
Fém korona	Lei 100
Arany korona	Lei 300

Fogsorok szájpaddal v. anélkül a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.
Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek

Nem üres reklám,
hanem valóság,
jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél
Str. Avram Jancu (Kossuth-u) 5
Kábat és kos tüm szövetek, baréchet, flanel, vászon, schiffon stb.

Férfi kalapok
nagy váasztékban
Uri fehéreműek
méret szerint
készülnek

Róth M. Utóda
Mária királyné-tér 3. Telefon 184

HIVJA A PINCÉRT
és kérdezze meg hogy van megelégedve a **BERSON-GUMMISAROKKAL** és **GUMMITALPPAL**
Igazolni fogja, hogy kellemes vizelet és valóságos áldás azoknak, akik hivatásuknál fogva sokat járnak

Berson-Gummitalpat
tétessen, cipészével még ma a cipőjére, soha mást nem fog viselni.

SZINHÁZ

HETI MUSOR:

Péntek: Népgyűlölő, B bérlet 30 szám.
Szombat délután: Sulamith, mérsékelt helyárrakkal.
Szombat este: Papa kedvence, énekes bohózat, bérleten kívül.
Vasárnap délután: Bucsukeringő, mérsékelt helyárrakkal.
Vasárnap este: Diadalmas asszony, ujdonság hetedszer, bérleten kívül.

— A Népgyűlölő. Ibsen öt felvonásos értékes színműve pénteken este B bérletben kerül előadásra Tóth Elek rendezésében. A Népgyűlölő főszerepeit Benes Huzella, Tóth Elek, Harsányi, Madas, Kozma, Galambos, Balasa játsszák.

— Délutáni előadások. Szombaton délután a zsidó tárgyú keleti muzsikájú Sulamith kerül színre új betanulásban. A főszerepeket Baksay, Zilahi, Harsányi, Borovszky, Galambos, Vigh Misoga, Madas, Békési és Beregh játsszák. A zenekart Váradi karnagy vezényli. Vasárnap délután a közkedvelt Bucsukeringő Strausz operett lesz a színház műsorán mérsékelt helyárrak mellett Pintér Böskevel a női főszerepben, este pedig a Diadalmas asszonynak lesz a 7-ik előadása, bérleten kívül.

— A Papa kedvence. Holnap este bérleten kívüli előadásban kerül színre a Papa kedvence énekes bohózat, melynek a címszerepét Pintér Böske fogja nálunk először játszani. E nagyszerű bohózatban atársulat legjobb erői vesznek részt Tóth Elek rendezésében. A Papa kedvence szombat esti előadásán kívül hétfőn A bérletben lesz a színház műsorán. A Papa kedvence szombat esti előadására, miután az bérleten kívül lesz megtartva az összes páholyok is előadásra kerülnek.

— A Diadalmas asszony. Vasárnap este lesz az idei szezon első nagyszerű operettjének a Diadalmas asszonynak a 7-ik előadása, mely bérleten kívül lesz megtartva a bemutató előadás szereplőivel. Erre az előadásra már elővételben igen sok jegyet vittek el úgy, hogy e nagyszerű operett 7-ik előadása is teljesen telt ház előtt fog színre kerülni.

FIGYELEM! MEGÉRKEZETT! FIGYELEM!
Eredeti amerikai
hócipők és sárcipők
világhíró gyártmány:

Női hócipő 2 csattal	Lei 464.-
Gyermek sárcipő	" 170.-
Női	" 232.-
Férfi	" 256.-

Kizárólagos vezérképviselő Erdély és Bánát részére:
ARANYI
cipőárúház
Piata Regina Mária (Bémer-tér) 4

Consiliul orasului municipal Oradea-Mare (VI.) Sec. tehnica.
HIRDETMÉNY.

A városi tanács utasítása folytán közhírré teszem, hogy a Szigligeti és Timár-utcákat összekötő gyalogjáró fahíd szerkesztésének helyreállítása céljából a munkálatok vállalati biztosítására folyó évi november hó 14-én délelőtt 10 órakor a városi székház tanácstermében zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalást fogok tartani. Ajánlatokat zárt és lepecsételt borítékban az árlejtés határnapjának délelőtt 10 órájáig a városi tanács műszaki ügyosztályánál 1 (Városháza II. em. 2.) kell benyújtani, ahol a műszaki műveletek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ajánlatot csak a tanács műszaki ügyosztályánál díjtalanul beszerezhető ajánlati úrlapon lehet tenni. Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5 százalékanak megfelelő bánatpénzről szóló letéti nyugta csatolandó. A bánatpénzt a városi házipénztárba kell letétbe helyezni.

Vállalkozó köteles a munkát a tanács műszaki ügyosztályának felhívásától számított 15 napon belül megkezdeni és oly erővel folytatni, hogy a munkák 30 munkanap alatt befejezhetőek legyenek. A városi tanács az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati összegre — szabadon választhat, sőt az ajánlatokat mind vissza is utasíthatja.

Oradea-Mare, 1923 október 31.
Közszeghy József,
inginer sef,
consilier technic.

NÉGYSZÁZ JARDOS CÉRNA
MATT PUHA ÉS JÓ
MÁR TIZENEGY LEIÉRT KAPHATÓ
A FISCHER ÁRUHÁZBAN

Directiunea uzinei de apeduct si canalizare a oras. Oradea-Mare.
HIRDETMÉNY.

A Kolozsvári uti új vízműtelepen álló gépház kibővítési munkáinak vállalati biztosítása céljából folyó évi november hó 10-én délelőtt 10 órakor a városi székház tanácstermében nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást tartok. Az ajánlatokat zárt és lepecsételt borítékban az árlejtés határnapjának délelőtt 10 órájáig a vízvezetéki üzem igazgatóságánál (Városháza II. em. 2.) kell benyújtani, ahol az épület tervei a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ajánlatot csak a városi vízmű igazgatóságától díjtalanul beszerezhető ajánlati úrlapon lehet tenni. A vállalkozó köteles az ajánlati összegnek 5 százalékat az üzem pénztáránál bánatpénzül letétbe helyezni s az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Vállalkozó a munkát a felhívástól számított egy héten belül köteles megkezdeni, s oly erővel folytatni, hogy a munkák 180 munkanap alatt befejezendők. Az igazgatóság az ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választhat, sőt azokat mind vissza is utasíthatja.

Oradea-Mare, la 30 octomvrie 1923.
Közszeghy József,
ing. sef. dir. executiv.

Ebediő függöny
barna, fekete brokát, vadonat új, 3 ésfél méteres drapériával
sürgösen eladó
Bwul Regele Ferdinand (Rákóczy-ut) 30, jobbra **Szácz**

Új szűcs üzlet!
Elvállalok mindennemű szőrmé munkálatokat nérsékeit árával mellet
Bednár Lajos
Szűcs-paszaga

Szenzáció! olcsó árak
Egy díszített filokalap
175 Lei

a Klein Simon cégnél
Sir. J. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.

Szenzáció! olcsó árak:
1 díszített bőrkalap 175.- Lei
Cilinder bársonyok, tűzékek, difinek, szalagok, drót és spatré formák a legolcsóbb árában megérkeztek.

HIREK

**Megölték Gesov volt
Görög minisztereineköt**

Szófiából jelentik: Gesov volt minisztereineköt nvilt utcán megölték. Ghendieff volt minisztert súlyosan megsebesítették. A politikai merénylet kiterjedt még ismeretlen. Szófiában kihirdették az ostromállapotot.

**Titokzatos holttest
a Félix-fürdőben**

Megdöbbentő leletre bukkantunk a délutáni a Félix-fürdői rendőrség. A fürdőből kifolyó csatorna szájánál egy 60-65 éves férfi hullája feküdt. A 162 cm magas, vöröses arcú, őszes, szeszódó férfi szürke nadrágot viselt, hosszú csukott olasz katonaköpenyt viselt. A titokzatos hulla személyazonosságát ezidáig nem sikerült megállapítani.

Meghalt a legszegényebb magyar miniszter. Protics Sztroj Jugoszlávia első minisztereineköt meghalt. Pasics pártjába tartozott, de az utóbbi időben megkerültek, mert Protics a szlávok kérdéseiben a szlávokkal való kiegyezést, valamint a kisebbségekkel való megkülönböztetést hirdette. Feléje irányult a vád, hogy a kieleződött szlávok kérdéseiben a megoldást megtalálja. Puritán életet élt és szegény embert halt meg.

Uj rezsim az Általános Takarékpénztár részvényeinek többségét legutóbb Fenyvessy Sándor volt nagyváradi majd szatmári bankigazgató kezébe kapta. Ez a tény, valamint Fenyvessy egy nagyszabású koncepciója, amely most megvalósításra vár, a pénzügyi alapszabályok némi megváltoztatását teszi szükségessé. Tegnapi célja az Általános Takarékpénztár közgyűlést tartott, amelyen Werner Kálmán elnökletével a közgyűlés betöltötte az igazgatóság és felügyelőbizottság megüresedett helyeket. Igazgatóságának tagjai lettek: Erdőssy Kornél dr. térszékesnök, Molnár Antal vezérigazgató, Erdélyi Miklós Somogyi Ödön dr. Faragó Kálmán fanagykereskedő, Fenyvessy Ferenc gyógyszerész (Nagyszalonta) és Fenyvessy Sándor. — A felügyelő bizottság új tagul Faragó Viktor fanagykereskedőt választották.

A Makkabea ez a fiatal, de erős szereplése révén már jól ismert sportegylet e hó 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja rendes közgyűlést a városi tanácsstermben, amelyen úgy a tagok, mint a sportegylet körében nagy érdeklődéssel nyilvánílan.

Nem kell adót fizetnie az a pénz után, amit elkölt. Ennek a filmbe a pénzét a „Cezari” filmstúdió előadásaira, a Dozsa-Filmstúdióba érvényes jele.

Enescu hegedű művésze váratlanul felépése e hó 21-én lesz a Kolozsvárban. Jegyeket a Hegeszi hírlapirodában lehet váltani.

Anglia és Amerika Poincare ellen

A szász helyzet megoldása — A német leszállás egyháza

— Az Estilap eredeti távirata. —

Berlinből jelentik: Az új szász kormány Fellisch szocialista elnöke alatt megalakult. Heintze birodalmi biztos Stresemann referált és megbízatását visszaadta. A birodalmi kormány elhatározta, hogy a szász kormány esküvéte után beszünteti Heintze megbízatását. Ebert elnök visszavonta Szászország közbiztonságának rendjének helyreállítására céljából kibocsátott rendeletét.

Erhardt kapitány Kóburgban tartózkodik, mint különítmény főparancsnok és Thüringiában esetleg tovább szándékozik előnyomulni. A határokat megerősítették.

Hitler is — veszélyezteteti Thüringiát. Csapatai ágyúkkal és gépfegyverekkel lövöldöznek. Thüringia Eberttől kért segítséget.

A szeparatizmus az ismeretes angol jegyzék megjelenése óta ellanyhult. Anglia nem ismerték el a Rajna köztársaságot.

Az angolok újabb jegyzékben figyelmeztetik Poincarét hogy bármely német tartomány elszakítása azzal a jogi következménnyel jár hogy miután az új állam nem írta alá a versaillesi békét — a jóvátételt teljesíteni nem köteles.

Poincaré kijelentette hogy miután egyes angol körökben olyan hangulat észlelhető amely a német tartozások leszállítását célozza ezért Franciaország elfogadta a jóvátételi bizottságnak alárendelt szakértői bizottság kinevezésére vonatkozó javaslatokat azzal a megszorítással hogy a bizottságnak csak Németország pillanatnyi fizetőképességét kell megvizsgálni.

Coolidge az Unió elnöke tárgyalt Borah szenátorral, hogy Amerika is részt vegyen e bizottságban. Nem helyeslik hogy a bizottságot a jóvátételi bizottság alá rendelték.

**Goga Oktavian
fontos kihallgatáson a királynál**

Bukarestből jelenti a Rador: Ferdinánd király tegnap hosszú szabb és fontos természetű kihallgatáson fogadta Goga Ok-

tavian, aki az audencia után Goldis Lászlóval folytatott mélyreható politikai megbeszélést.

Egyhült a váradi zászló affér

A rendőrség békes megállapítása

A nagyváradi államrendőrség ma kezdte meg azoknak a kereskedőknek a kihallgatását akik Mária királyné névnapia alkalmából elmulasztották az előírt formájú és nagyságu zászlók elhelyezését.

Megnyugvással konstatáljuk, hogy az Estilap cikke nyomán a rendőrség ma már békésebb hurokat pengetett és egyszerű mulasztásnak vélte azt,

amibe eleinte államellenes cselekményt próbáltak belemagyarítani.

A kihallgatást végző Horváth József rendőrkapitány most már nyomatékosan figyelmeztette a beidézett kereskedőket, hogy 24 órán belül kiadást nélkül mutassák be az előírt nagyságu zászlóból készült lobogókat.

Miért lett olcsóbb a cukor?

Érdekes nyilatkozat az Estilapnak

Az Estilap már annak idején hirt adott arról, hogy a cukorárak a közeljövőben lényegesen esni fognak. A cukorárak közeli redukciója most már befejezett tény és az árak, ha nem is zuhanásszerűen, de fokozatosan alacsonyabbra szállnak.

A cukorárak esésével kapcsolatosan alkalmunk volt beszélgetni a nagyváradi piac egyik előkelő cukor-diszponensével, aki az árváltozásról így nyilatkozott:

— Most már fogytán vannak régi kampány által felhalmozott,

drága cukorkészletek. Az új kampány kínálata lényegesen olcsóbb az előző évinél. Ehhez járul még a romániai gyárak nagyfokú termelése, amely érzékenyen befolyásolja a cukorárak nivellálódását. Nem utolsó sorban befolyásolja az árak alacsonyabb kialakulását a rettenetes pénzkrisis, amely viszont katasztrofálisan fenyegeti a termelőket.

— Végeredményében megállapítható, hogy a cukor ára vasárnaponként 50-60 ezer lejfel olcsóbbodott. Természetesen további redukció várható.

Előlejték a nagyváradi-kolozsvári vonat fosztogatóit

A barátokai hazkutatások

A váradi rendőrség Fodor detektív csoportja az elmúlt napokban nagyobb vasuti fosztogatásról kapott bizalmas értesítést, amelyet a Nagyváradi-Kolozsvári közötti vonalon követtek el. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a tettesek Blaga Juon, Prekop Flóra, Géczy Péter és Géczy Nicola CFR alkalmazottak, akik a barátokai állomás mellett lévő alagutban hajigálták le a robogó vonatról az áruval telt hatalmas ládákat és bálákat.

Miután a nyomozás számai vidékre is kiterjedtek a Fodor-csoport értesítette a vasuti fosztogatásról Barna Vasili barátokai csendőrőrmestert, aki rövid

nyomozás után elfogta a tetteseket. A községben megejtett hazkutatások során több százezer lej értékű árut találtak, amely kétségtelenül a vasuti fosztogatásból származott.

A hűtlen CFR alkalmazottakat ma délelőtt hozták be a királyi ügyészség fogházába.

* **Bihorul—Egyetértés** bajnoki mérkőzés lesz vasárnap fél 4-kor Előzőleg fél 2-kor Szatmári Török—Nac bajnoki.

* **Ma lép fel az új társulat a Bonbonniereben.**

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

**Mosoiu miniszter
beköszöntője...**

Mosoiu tábornok tegnap vette át Cosma Aurél dr-tól a közmunkaügyi miniszteriumot. Miután Cosma elbucszott a tisztviselőktől, Mosoiu beszédet intézett új alárendeltjeihez. Ezt mondotta:

— Politikai okokból állok most ennek a miniszteriumnak élére. Biztosítom a tisztviselőket, hogy amennyire csak tőlem telik, megélhetésüket megfogom könnyíteni. Kérem, támogassanak nehéz feladatomban: az ország utjainak, hidjainak rendbehozásában. Elie Radu mérnök, főfelügyelő a tisztviselők őszinte ragaszkodásáról biztosította Mosoiu minisztert.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	20
NEWYORK	36150
LONDON	2517
PÁRIS	328250
MILANO	2522
PRÁGA	1645
BUDAPEST	00305
BUKAREST	270
BÉCS	00079

Két vasuti baleset

Bukaresti tudósítónk jelenti: Tegnapi este két összeütközés történt; mintegy bucszás volt ez a távozó Tancred Constantianescu tól, a CFR eddigi vezérigazgatójától, akiből most — mint ismeretes — a kereskedelmi ügyek minisztere lett.

Az egyik összeütközés Bukarest rendező pályaudvarán, Chitilán történt. A 2020. számú tolató tehervonat hibás váltóállítás következtében nekiment egy hosszú szerelvénynek. A 2020-as vonat mozdonya és a vasuti vonal jelentékeny sérüléseket szenvedtek. Florea Popescu forgalmi hivatalnok és Marin Stan főkező, akik a tolató vonaton ültek, súlyosan megsebesültek.

A hivatalos vizsgálat során kiderült, hogy a balesetért egy váltótört terhel a felelősség, mert hosszabb ideig nem volt őrhelyén.

A másik összeütközés Darmanesti állomáson történt. A 3601-es vonat vezetője nem vette észre, hogy a szemafor tilosra van állítva. Beleszaladt vonatával egy tolató mozdonyba. Négy vasgong kisiklott és a közlekedés egy óra hosszat lehetetlen volt.

Egy váradai rendőrtiszt afférja

A nagyváradi államrendőrség bünyügyi osztálya hatósági személynél szemben tanúsított erőszak címén bünyvádi eljárást indított egyik nagyváradi kereskedő ellen, aki Jonescu ügyeleti tisztet, miután az illegális cselekmény elkövetésére nem volt hajlandó, súlyos szavakkal inzultált és állásából való elbocsátással fenyegetett meg.

A cég főnöke éjszaka kért engedélyt áru beraktározására. Jonescu rendőrtiszt hivatkozva az érvényben lévő rendeletre az engedély kiadását megtagadta. Erre a cég főnöke sértésekkel halmozta el a rendőrtisztviselőt. A rendőrhatalom személynél megsértése miatt eljárás indult meg a kereskedő ellen.

* Ilyen olcsó kotta-sorozat újdonság még nem volt: 10 új és modern tánc 50 lei. Hegedüs Hirlapiroda zenemű-osztálya.

Egy jómenetelő

Kávéház
a központban
azonnal átadó

Cím a Hegedüs Hirlapirodában

Vizumokat leggyorsabban.

legolcsóbban elintéz

Kálmán és Szirmai

Str. Gen. Mosolu (Mezey Mihály-u.) 7
Futójárat naponta Cluj, Brassó
és Bukarest között

Telefon 2-21

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsertakarók, függönyök, hálószobák nagy választékban. Wertheim kasszák minden nagyságban, leszállított árakban

Beck és Benjámín

Strada Cegalniceanu (Várady Zsigmond)-u. 11. Telefon 1703

ELADÓ HÁZAK

Strada Printul Carol (Szilágyi Dezső-u.)
Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utcán).
Strada Vlahuta (Szent János-u.) Strada
I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) Str. Ho-
dossi u. Bunytay Liget, str. Mocsár u.
Str. Páris u. Str. Fabriciei (Gyár-utca.)
Calea Victoriei (Kolozsvári-u.) Strada
Smetka u. Strada Hodossy utca. Strada
Berkovits utca, Szőlőtelep, Strada Si-
meon Barnatului (Damjanich-utca) és
még a város minden részében beköltöz-
hető házak 65 ezer leitől 3 millió leig,
vannak lakások, üzletek, szőlők, föl-
dek, birtokok. — Ha lakását házat föld-
jét, butorozott lakását eladni, kiadni
vagy cserélni akarja, forduljon bizalom-
mal hozzám, diszkrétan azonnal elin-
tézem. — Lakásokat 24 órán belül el-
adok. — Bizományba bármit elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő iradaja
Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4.
Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sarok

APRÓHIRDETESEK

LAKÁS

1-2 szobás konyhás mellékhelyisé-
ges lakást keres gyermektelen házaspár
f. é. november hó 15-re, lelépést, közvet-
tést fizetek, házigazdákkal szívesen
tárgyalok. Cím: Sonnenfeld nyomda
portásánál, str. Printul Carol (Szilágyi
Dezső-utca) 6. 679

EGY szobáért keresek szoba konyhát,
lelépést fizetek. Cím Hegedüs hirlapiro-
dában. 749

KERESEK központban jobb családnál
1 vagy 2 német ur részére butorozott
szobát lehetőleg fürdőszoba használat-
tal, esetleg ellátással. Cimeket Intercon-
tinentalehoz strada Avram Jancu (Kos-
suth-utca) 22. kérek. 805

SZOBA kerestetik központban elegán-
san butorozva díszingvált családnál
1000-1200 lei havi bérért, közvetlen
írásbeli ajánlatok „Fekete Sas” szálló 6.
789

ALKALMAZÁS

VÉSNÖK tanuló, lehetőleg
némi rajztudással felvesznük
„Sunfield” domborműnyomda,
strada Vlahuta (Szent János-
utca) 29. 725

SZAKISKOLÁT végzett fiatal
lakatossegéd állást nyerhet a
„Sunfield” domborműnyomda-
ban str. Vlahuta (Szent János-
utca) 29. 726

NÉMET kisasszony nagyobb fiúhoz
azonnal felvétetik. Cím a Hegedüs hir-
lapirodában. 497

KÖZÉPKORU szakácsnőt keresek
tanyára. Cím Bulewardul Regele Ferdi-
nand (Rákóczi-ut) 43. Berkesnél. 777

BUDAPESTI cégeknél volt kézműáru
és posztós segéd 31 éves izr. fiatalember
segédi, üzletvezetői vagy utazói állást
keres. „Munkabíró” jeligére Hegedüs
hirlapirodába. 811

ÓVADÉKKAL rendelkező pénztárno-
kot keresünk Gazdasági bank és Pénz-
váltó rt. 810

TANULÓLEÁNY, női ruha varráshoz
felvétetik. Cím a Hegedüs hirlapirodában.

DEUTSCHES Fräulein wird gesucht
zu Kindern. Näheres Neumann Str.
Alexandri (Teleky-utca) 11. Iparkamara
Vormittag. 791

HÁZMESTERT cserelakással keres dr
Weimann Jenő ügyvéd strada Saguna
(Kapucinus-utca) 19. 792

MINDENES jó főzőnőt keres kis csa-
lád vidékre. Cím: Lédig strada Gojdu
(Beöthy Ödön-utca) 25. 793

EGY mindenes szakácsnőt és egy
gyermekleányt azonnal kezdő fizetéssel
felvesz Crisán kapitány. Érdeklődni le-
het d. e. 9-11-ig strada General Berthe-
lot (Sal Ferenc-utca) 4. szám. 794

MECHANIKUS géplakatos állást keres
gyárvállalatnál. Több nyelven beszél.
Megkereséseket 5-ös huszárlaktanyában
Markó őrmesternél. 795

ERDÉLYBEN jól bevezetett rövid,
kötött, szövött, nörinbergi árukban
szakképzett utazó állását változtatná.
Cimet Hegedüs hirlapirodába kér. 797

MINDENES lány felvétetik strada
Francisc Berkovits (Berkovits Ferenc-
utca) 40. Langnál. 798

FIATAL szakácsnő, ki teljesen önálló-
an jól főz, felvétetik. Cím Hegedüs hir-
lapirodában. 772

AZONNALI belépésre kerestetik vám
és műörlésbe teljesen szakképzett fő-
molnár. Cím Katz malomtulajdonos
Bihar (Bihar.) 799

RÖVIDÁRUS utazó vevőknél beveze-
tett, jó megjelenésű azonnalra felvétetik
Banca Centrala Áruosztályánál strada
Avram Jancu (Kossuth-utca) 4. 804

PERFECT gép és gyorsírónt ügyvé-
di irodai gyakorlattal azonnal alkalmaz-
zók dr Pelle, strada Episcopul Ciorogo-
riu (Uri-utca) 3. 806

KOMOLY iroda kisasszony azonnal
felvétetik, str. Josif Vulcan (Nagy Sán-
dor-utca) 4. 802

SEGÉD rövidáru szakmabeli, jó mun-
kaerő és jó referenciákkal rendelkező
felvétetik Banca Centrala Áruosztályá-
nál str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 4.
801

ROMÁN Seminarium Parcul Stefan ca
Mare (Tisza Kálmán-tér) 8. november
15-iki belépéssel perfect szakácsot (férfi
vagy nő) keres. Fizetes megegyezés
szerint. 800

DEUTSCHSPRECHENDE Gouvernan-
te wird fuer Ploesti gesucht Schriftliche
Antraege Direktion Schenker & Co.,
Piata Unirii (Szent László-tér) 5. 807

ADÁS-VÉTEL

NAGYBANYAI fajalma ér-
kezett str. Saguna (Kapucinus-
utca) 5. Grósz. 774

ELADÓ abroszok szalvétákkal, selyem
batik, kicsi és nagy lámpaernyők, rózsá-
szín selyem vatta paplan, ebédlo-perzsa
kisebb perzsa és szmirna szőnyegek, ké-
pek, indiai ezüst sál, fehér és fekete kő-
csag, egy nyest és egy barna róka boa,
silskin rövid kabát, silskin gallérok, egy
férfi bunda nutria béléssel és silskin gal-
lérral. Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 761

18 kötet diszkötéses Pallas Lexikon
eladó. Cím Hegedüs hirlapirodában. 627

ELADÓ diófa ebédlo borszékekkel,
ébenfa szalon, gyöngy és réz berakással,
antik szekrény, íróasztal, consul tükör
ovál asztal és egy olcsó pulitéros háló-
szoba. Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákócziut) 30. jobbra Szász. 763

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen
fehérműt, porcellánokat, szőnyeget,
képeket. Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákócziut) 30. jobbra Szász. 762

ZONGORA elsőrangú angol mechani-
kával 3 pedállal eladó. Str. Calvariului
(Kálvária-utca) 20. em. bal. 776

RAGLÁN, TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK

olcsó bevásárlási forrás
SZÉKELY
posztóáruháza Str. Avram J. (Kossuth-u.) 5

800 Lei
egyöltönyelkészítése
David és Kohn
uri szabóknál
Strada Alexandrii (Teleky-utca) 4.

ISKOLA szezonra ajánlja dusan írt
rejt fésű, kefe raktárát, iskola tá-
legolcsóbb beszerzési forrása. Szabó
sü áruház, Sas passage 42.

MAGYARORSZAGON levő 12
szántóföld eladó. Str. Gerliczy u. 2
Sofförnél.

BABAFEJEK, utikosarak megértek
Játékokban óriási választék. Babafé-
tés, porcellánok művészies javak
Farkas Áruházban str. Nicoleae
(Zöldfa-utca) 5.

26 folyóméter vasrács kerítés
2x2 szárnyu vasajtó eladó. Dr
Géza, Gerliczy palota.

ÖNTÖTT vaskályha, többféle gáz-
vevő olcsón eladó. Megtekinthető: str.
Sigismund Várady (Szaniszló-utca)
keresztépület.

GYERMEKKOCSI szép fehér függő-
és matraccal olcsón eladó. Calea Vi-
ctoriei (Kolozsvári-utca) 6.

EGY jó karban levő valódi bőr szék
sürgösen eladó. Hordógyár Össi-tér

FRIEDMANN

ékszerezés, drágakőfoglaltás
vés-ő Calea Regele Fer-
dinand (Rákóczi-ut) 7.b sz.

Elvált új ékszerek készítését, régi
átdoigazását, drágakő foglaltását. Több
aranyat, briliánst magas árban vesz

Pianinó

Gebrüder Stigl gyár-
mány kitűnő hang-
keresztúrosfém szerkezet-
teljesen új állapotban
sürgösen eladó.

Sternbergnél
Piata Unirii 2. Telefon 13

Gyermeke les

a legegészségesebb a kor-
ha gyermekokcsiból
Szöke Miklós-n

Str. Vlahuta-22. szerzi
Ugyanott új húzatok,
nyelők, gummizások és más
dennmű javítások a leg-
olcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

Szalonna és disznózsír

legolcsóbban beszerz-
Aczél Sándor
cégnél
Oradea-Mare (Nagyváradi)
iroda: Str. Francisc Deák
Telefon 9-22.

Eladó

Szaniszló-utca közep-
5 utcára nyíló nagyjöv-
sarok ház
előleg 150,000 lei. A h-
rálék 12% évi kamat h-
lett csak eladó h-
fizetendő. — Bő-
„ARDEAL” Strada
No. 8. (volt Uri-u. 8.) Telefon 203